

Brýtur um bæði borð

SAMGONGUSKÚTAN er komin í ringan sjógv, og tað brýtur um bæði borð. Hetta er fatanin mong fólk hava í hesum døgum, nú ein tingmaður fyri og annar eftir, sum hoyrir til samgonguna, hóttir við sliti, um ikki henda og handa ætlanin verður broytt ella slept.

SERLIGA er tað undirsjóvartunnilin undir Vestmannaund, sum hevur spókt og framvegis spókar. Nú um dagarnar komu verkfrøðingar úr Noregi til Føroya og við sær høvdu teir eitt tilboð uppá arbeiðið uppá undirsjóvartunnilin. Tað er landsstýrismaðurin, Svend Áge Ellefsen, sum vegna landsstýrið hevur biðið um tilboðið. Umræddi landsstýrismaður hevur so heldur ikki dult fyri, at sleppur hann at ráða, so verður tunnlin gjørdur, líka mikið hvat hann kostar.

MEN, sum vit øll vita, so eru tað fleiri enn ein samgongumaður, sum avgera lagnuna hjá tunnlinum. Sum so kann landsstýrið fara í gongd uttan at spyrja nakran eftir, tí ein samtykt frýlligkur, sum sigur, at tunnlin

kann gerast. Men hesa seinastu tíðina hava fleiri tingmenn sagt seg vera í móti ætlanini. Eitt nú Birgir Danielsen og Vilhelm Johannesen. Birgir er farin so langt sum at hótta við samgongusliti verður arbeiðið kortini byrjað. Nú um dagarnar hevur so enn ein fólkafloksmaður sagt seg vera í móti ætlanini. Bjarni Djurholm segði við sjónvarpið fríggjakvøldið, at hann fer at atkveða fyri einum uppskoti hjá Sjálvstýrisflokknum um at útseta tunnilarbeiðið í fyra ár.

SPURNINGURIN er so, hvat restin av samgonguni og ikki minst leiðslan hevur at siga til hetta. Fer hon at góðtaka, at einstakir tingmenn hótta við samgongusliti uppá mál, sum longu eru samtykt? Áhugavert verður at siggja, hvussu hetta fer at spæla av. Uttan mun til um ein er fyri ella í móti einum tunni, so er tað spurningurin, hvussu leingi ein samgonga kann halda til, at tingmenn frá degi til annan seta hóttaðir fram. Hesum vilja so umræddu tingmenn vísa aftur, tí teir meta hetta ikki at vera nakað lokalmál, men tvørturímóti eitt sera álvarsamt stórmál, sum í ringu tíðnum samfelagið er komið í, eigur at verða útsett.

MEN tað eru so eisini onnur mál,

sum hótta samgonguna. Herfyri skrivaði javnaðartingmaðurin Sverre Midjord rættiliga hvassorðaða grein í Sosialinum, har hann hótti samgonguna, fór hon ikki at halda orð í málinum um Suðuroyar sjúkráhus. Um sama mundið gjørdi ein annar javnaðartingmaður, Vilhelm Johannesen, vart við, at hann ikki uttan víðari fór at góðtaka avgerð landsstýrisins í málinum um Nónhamar/Skálaberg. Hann vísti á, at broytti landsstýrið ikki avgerð sína, so fór hann at umhuga støðu sína í samgonguni.

TAÐ er greitt, at ein samgonga við bert einum tingmanni í yvirvág, er veik, og tað serliga, tá talan er um mál, sum viðvíkja teimum einstøku valdømunum. Nettup tá hetta er ein veruleiki, er tað tvingandi neyðugt, at kommunikatióin millum tingmenn og landsstýrið er í lagi, soleiðis at tingmenn eru kunnaðir um tær avgerðir, sum landsstýrið ætlar at taka, avgerðir sum so ella so viðvíkja valdømunum hjá teimum ymsu samgongutingmonnum. Hervið verður ikki sagt, at landsstýrið ikki skal kunna taka avgerðir uttan at spyrja allar tingmenn eftir, men tað má vera eitt minstakrav til kommunikatióin millum landsstýrið og tingmenn.

Í **SKRIVANDI** løtu vita vit ikki, um hesar mongu hóttaðir um samgonguslit fáa avleiðingar fyri sjálva samgonguna. Áhugavert hevur at siga til hetta, og annars um hvat samgongan kemur fram til í umræddu máli. Her hevur demokratið ilt við at fóta sær. Øðrumegin kann ein væl skilja tingmann, sum sigur kortaneit til at valdømi hansara skal missa eina týðandi kvotu, og hinumegin skilur ein væl landsstýrið, um tað ikki í einum og øllum vil boyggja seg fyri krøvnum hjá teimum einstøku tingmonnum. Millumvegurin í slíkum føri má so vera at tosa seg til rættis, soleiðis at avgerðir í landsstýrinum ikki koma heilt óvart á tingmenn. So minstakravið til eina samgongu, ið bert hevur ein tingmann í yvirvág, má vera framhaldandi kommunikatióin millum tingmenn og landsstýri.

sosigaley

Tøl úr Tinganesi

Í tí annars soltna mánaðagsblaðnum hjá fólka-floksmonnum eftirlýsir ein av alvum floksins upplýsing um tað nýggja P-talið, sum nú er uppá tal.

»Nú ein dagin börust tey tíðindi, at landsstýrið ætlar at broyta skattalógina soleiðis at p-talið ikki skal skrásetast á allar konti í peningastovnunum við meira. Ístaðin ætlar landsstýrið at sama skráseting skal fremjast við einum øðrum (p)-tali, einum ræðtali ella hvat tey nú kalla tað.«

Viðari eftirlýsir fólka-floksalvin, Áage Arnolds-son eitur hann, hvat landsstýrið so ætlar at gera við p-talið, nú eitt tal skal koma aftrat.

Ja, tað spyrja vit eisini. Í hvussu er átti at verid nóg mikið við tí eina talinum, og at upprunaliga p-talslógin varð fylgd. Og so leingi sum eingin trygd er fyri, at p-talið ikki kann vera fullkomuliga loyniligt og tryggjað móti allari

misnýtslu, eigur landstýrið at finna eina skrásetingarloysn, sum bæði myndugleikar og brúkarar kunnu góðtaka.

Kjølbro giðsil?

Lokala Norðlýsið hevur uppfundið eitt nýtt navn giðsil, ið helst merkir gisli. Navnið stendur í oddagreinini í sambandi við, at Norðlýsið metir, Føroya Banki nýtir Kjølbro fyrirtøkuna sum gisla í málinum um Skálafjall og kvotuna hjá Nónhamri. Hetta hendir aftaná at Føroya Banki vaskar hendur í einum tíðindaskrivi um teirra leiklut.

Norðlýsið skrivur av Føroya Banki: »...ansið eftir, at tí í tykkara stóðum ikki nýta Kjølbro sum giðsil fyri at bjarga nekrum av tykkara milliónum, sum Skibskreditfondurinn sigst ikki vera hugaður fyri...«

Go'morin Olivur, hetta er nýhugsan á sonnum

amøbastøði. Norðlýsið í síðstuni hevur næstan einans snúð seg um, at Føroya Banki skal hava yvirtikið leiðsluna í Kjølbro. Sambært blaðnum er Thulesen bert ein galliðsfigurur. Olaf Olsen er veruligi leiðarin. So sambært Norðlýsið, so kann Føroya Banki gera hvat hann vil við Kjølbro, eisini at nýta fyrirtøkuna sum gisla. Onki forgjørt er í hesum.

»Hat-trick« á Friu Føroyum

Framvegis eru ikki allir stormar viðvíkjandi standmyndini av Hans Andriasi Djurhuus avhasaðir.

Janus Kamban, listamaður, skrivur í grein á forsiðuni á Friu Føroyum, at standmyndin er verri enn fryktad var fyri.

Tað, sum hann serliga filist á, er at tað ikki varð ein føroyingur, ið slapp at gera standmyndina av skaldinum. Harnæst filist

hann eisini á, at ein av treytunum við standmyndini var, hvussu hon skuldi siggja út og ikki: »Ein treytin var, at myndin skuldi ikki vera abstrakt. Hvið ikki tað? Eitt listaverk – abstrakt ella ikki – tað hevði so verið meira í ond Hans Andriasar. Hann hevði áhuga fyri allari list. Sjálvur yrkti hann nógva í bundnum formi, og bundin skaldskapur er abstraktur.«

Ikki kann sigast annað, enn at listamaðurin hevur rætt í nógvum av tí, hann førir fram. Men spurningurin er, hvussu væl móttikin ein abstrakt mynd hevði verið av Áarstovu-skaldinum. Abstrakt list kann vera góð, men tá tú skalt lýsa ein mann við slíkari standmynd, hevði ein flokja av hatti og strikum í eyst og vest ikki sagt fólk nógva og enn minni givið nakra skila mynd av manninum. Fólk kunnu halda hvat tey vilja um hasa standmyndina, men tú sært so altíð, hvar hon er av.

Kapping við vørpini

Í farnu viku varð skipað fyri einum fundi um tey bæði vørpini – útvarpið og sjónvarpið – og so ta kapping, hesi kunnu fáa frá móguligum alternativum, verður monopolið tikið av.

Nidurstøðan var sambært Dimmlætting, at nærvarp ongan kjans hevur í kapping við tey bæði væletableraðu vørpini.

Um ein er samdur ella ósamdur við teir og tey, ið seta fram hetta sjónarmið, so tykist ikki sørt loyid, um tað eru varpaleiðslurnar, ið skulu gera av, hvør skal hava móguleikan at kappast við tey og ikki.

Neyvan man tað vera nakað ivamal, at fleiri áhugabólkar og onnur hava gjørt stórar fløgur í útgerð og annað í

teirri trúgv, at kjansurin fyri monopol-broti fór at vísa seg. Verður monopolið fasthildið, hava hesi einki at fáa burtúr hesum fløgum, og sita so eftir sum sviðin kottur við ongum.

Ein móguleiki, ið hevur verið nevndur, er at eitt nú nærvarp og alternativar sjónvarpsstøðir kunnu brúkt verandi sendinet hjá ÚF og SvF, tá hesi ikki vórðu brúkt kortini – mitt um dagin, seint um kvøldið o.s.fr.

Í øllum førum er lítið at ivast í, at ein ávis kapping uttanfrá kundi »peppað« vørpini bæði upp eitt sindur, um tey merktu tunga andadráttin frá kappingarneytum í nakkanum. dráttin frá kappingarneytum.